

Začala sa žatva

Žatva 2024 je realitou. Prvé kombajny už kosia tohtoročnú úrodu obilnín. Počasie bolo nielen pred žatvou, ale už aj od jesene mimoriadne nestabilné a nevyspytateľné. Slnéčné dni počas jari striedali aj intenzívne dažde a krupobitie. Poľnohospodári preto pristupujú k zberu obilnín s veľkou pokorou a príliš veľké očakávania z nadpriemerných úrod nemajú.

Žatva sa v tomto týždni postupne rozbieha v južne položených regiónoch Slovenska. Poľnohospodári najskôr skúšobne pokosili úvodné parcely, aby zistili stav obilia, vlhkosť zrna a celkové podmienky na žatvu. Dnes sa už kosí napríklad v oblastiach okolo Senice, Komárna, Nových Zámkov, Bratislavy, Nitry, Levíc, Košíc alebo aj Trebišova.

Na tohtoročnú žatvu má výrazný vplyv počasie, ktoré bolo len za ostatný mesiac veľmi premenlivé. Striedali sa teplé dni s ochladením, dažďom a aj krupobitím. Najmä v oblasti okolo Nových Zámkov a Komárna ľadovec spôsobil významné škody.

„Začali sme kosiť najmä skoré odrody jačmeňov, ktoré sa siali ešte na jeseň. Aktuálne už dozrieva aj pšenica. Predpokladám, že budúci týždeň už kombajny budú pracovať naprieč celým okresom. Vzhľadom na počasie však nečakáme výborné úrody. Budeme radi, ak dosiahneme priemer,“ uviedol predseda Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory v Komárne Alexander Pastorek.

Prvých 200 hektárov už stihli pokosiť aj pestovatelia z košického okolia. Úrody ozimného jačmeňa sú priemerné.

„Výrazné zrážky v našom regióne rozmočili celý terén. Predpokladáme, že dažde realne znížia množstvo a kvalitu úrody obilnín. Porasty sú náchylnejšie aj na plesňové ochorenia. S presúšaním pôdy a dozrievaním obilia nám pomáhajú súčasné horúčavy,“ opisuje situáciu na východe Slovenska predseda Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Košice Peter Vilinský.

Na niektorých miestach badať aj vplyv nadmerných zrážok, ktoré padli ešte na prelome rokov. V niektorých lokalitách obilie nerovnomerne dozrieva a to najmä na plochách, kde bola pred pár mesiacmi výrazne podmočená pôda. Časť porastu na suchej pôde už bude dozretá a časť na mokrine bude v rôznom štádiu zrelosti. Na týchto plochách tak môže byť žatva komplikovaná s rozdielnou kvalitou zrna. O kvalite a množstve úrody obilnín preto rozhodne počasie až do posledného dňa, kedy bude obilie na poliach. Štandardne - v závislosti od dozrievania obilnín - sa zbierajú ako prvé ozimné jačmene, nasledujú skoré odrody pšenice s repkou olejnou.

„V dobrom roku vieme štandardne vypestovať okolo 4 mil. ton obilnín (vrátane kukurice). Aj napriek počasiu, škodcom a chorobám by sme pravdepodobne mali dosiahnuť 5 ročný priemer. Lokálne sú ale extrémne rozdiely. Na začiatku žatvy treba pochváliť slovenských mlynárov, že preferujú slovenské obilie, veríme, že v tom budú pokračovať,“ uviedla Vladimíra Debnárová za Združenie pestovateľov obilnín (združenie je členom SPPK).

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora spúšťa monitoring žatevných prác. Vzhľadom na mimoriadne premenlivé počasie v uplynulých týždňov, výskyt silných dažďov a ľadovcov SPPK upozorňuje poľnohospodárov, aby sa zapojili aj do monitoringu škôd na poľnohospodárskych plodinách.

Nie je rozhodujúce obilie pri premenlivom počasí len vypestovať a pozbierať, ale ho pri napätej situácii na obilnom trhu aj predať. Aj v tomto roku tak budú slovenskí pestovatelia čeliť dopadom nadmerných dovozov ukrajinského obilia na európske trhy. Importy ukrajinského obilia na Slovensko sú naďalej zakázané. Až po konečnom predaní tohtoročnej úrody si tak poľnohospodár bude môcť povedať, nakoľko má za sebou úrodnú a úspešnú pestovateľskú sezónu.